

Я. В. Павлов

ОЦІНКА РІВНЯ ОСНАЩЕНОСТІ СУЧАСНИМИ ЗРАЗКАМИ АВТОБРОНЕТАНКОВОЇ ТЕХНІКИ ПІДРОЗДІЛІВ ТА ЧАСТИН НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Анотація. Розглянуто стан та рівень оснащення сучасними зразками автобронетанкової техніки підрозділів та частин Національної гвардії України. Виявлено доцільність застосування доукомплектування, тими чи іншими видами автобронетанкової техніки підрозділів Національної гвардії України в ході виконання службово-бойових завдань при організації робіт в комплексі з підрозділами Збройних Сил України з урахуванням можливості надання автосервісних послуг.

Ключові слова: оцінка, рівень оснащення, автобронетанкова техніка, рухомий склад, організаційна структура.

Abstract. The condition and level of equipment with modern samples of self-armored vehicles of units and parts of the National Guard of Ukraine were considered. The expediency of using some types of armored vehicles of the units of the National Guard of Ukraine during the performance of service and combat tasks in the organization of work in a complex with the units of the Armed Forces of Ukraine, taking into account the possibility of providing car service services, has been revealed.

Keywords: assessment, level of equipment, armored vehicles, rolling stock, organizational structure.

Важливу роль у забезпеченні національної безпеки відіграють силові структури держави, до яких відносяться органи, організації та підрозділи різних відомств, що виконують завдання з забезпечення функціонування інститутів влади методами примусу. В Україні до таких структур належать військові формування та правоохоронні органи, які створені та діють на підставі відповідних законодавчих та підзаконних актів [1 – 11].

Частина завдань силових структур пов'язана з необхідністю переміщення військ (сил) та матеріальних ресурсів в умовах небезпеки безпосередньої вогневої протидії противника, небезпеки вогневого ураження засобами артилерії з закритих вогневих позицій або потрапляння у засідку.

Так, відповідно до [12] загальновійськові підрозділи завжди повинні бути готовим до пересування в умовах постійної загрози застосування противником вогнепальної зброї, високоточної зброї, зброї масового ураження, систем дистанційного мінування, авіації, повітряних десантів, дій НЗФ, РХБ забруднення, руйнування доріг і переправ, а також протидії руху колон з боку цивільних осіб.

В результаті цього, для збереження життя та здоров'я особового складу з початку двадцятого сторіччя у військових формування основним видом є автобронетанкова техніка. Це автомобілі спеціального призначення, мотоцикли, моторолери, трактори, тягачі, танки, бронетранспортери, бойові машини піхоти, інші види бойових, спеціальних машин тощо [13].

Згідно «Порядку організації та експлуатації автомобільної техніки, іншого майна номенклатури автомобільної служби Національної гвардії України» [14] до автомобільної техніки відносяться легкові, вантажні та вантажно-пасажирські автомобілі, автобуси і мікроавтобуси, а також їх шасі, призначені для установа (монтажу) засобів управління, спеціальної техніки, рухомих засобів ремонту і технічного обслуговування, автомобілі (багатоцільового призначення, колісні тягачі), а також їх базові шасі, призначені для установа (монтажу) озброєння, засобів управління, спеціальної техніки, рухомих засобів ремонту та технічного обслуговування; гусеничні машини (гусеничні тягачі та транспортери), а також їх шасі, призначені для установа (монтажу) озброєння, засобів управління, спеціальної техніки, рухомих засобів ремонту і технічного обслуговування; трактори, що застосовуються як механічна тяга для допоміжних робіт. АТ за типами поділяється на легкові, вантажні та спеціальні автомобілі. Аналіз парку НГУ показав, що легкові автомобілі складають 16% від загальної кількості автомобільного транспорту що використовується (рис. 1).

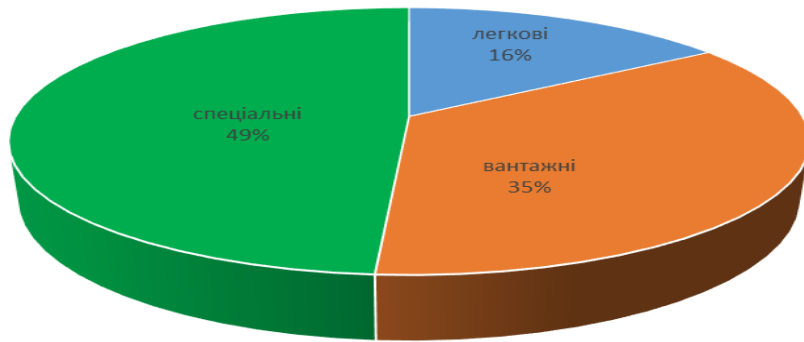

Рисунок 1 – Відсотковий склад АТ по типам

До легкових автомобілів в НГУ належать автомобілі, що призначені для забезпечення службово-бойової діяльності, перевезення особового складу (2-7 чоловік), транспортування дрібних вантажів (рис. 2).

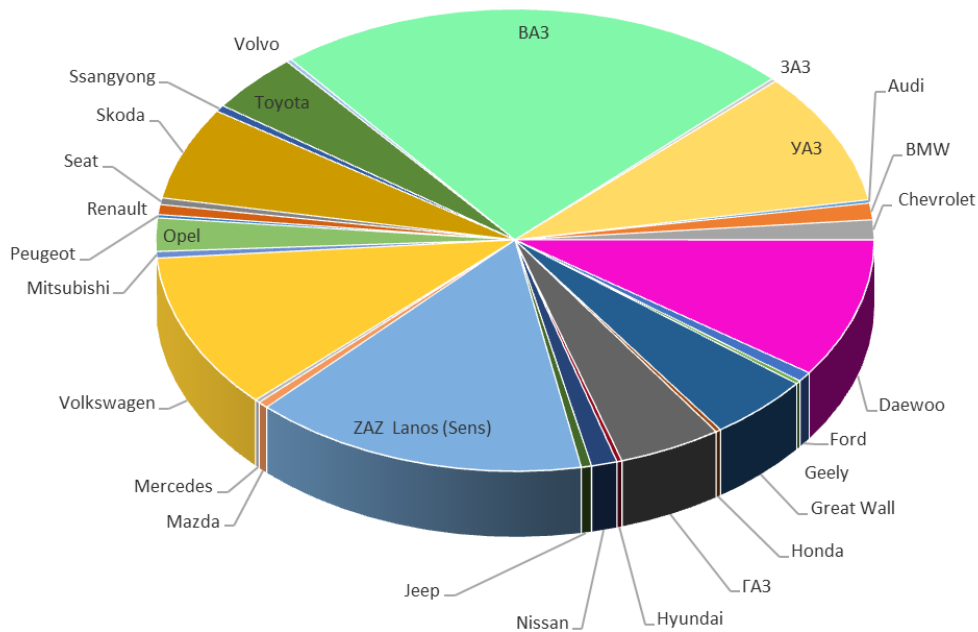

Рисунок 2 – Розподіл командно-штабних автомобілів за марками

Отримані автомобілі надійшли на доукомплектування частин Східного, Південного та Центрального ОТО (рис. 3).

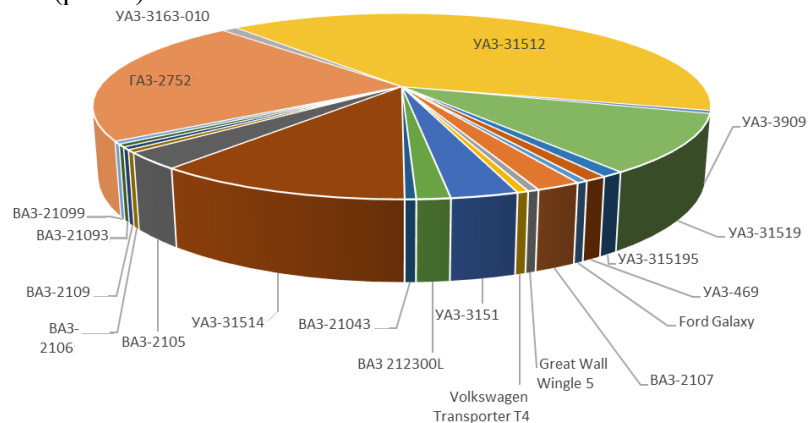

Рисунок 3 – Кількісний склад легкових патрульних автомобілів

До вантажних автомобілів, які є на озброєнні частин та підрозділів НГУ відносяться автомобілі, що мають вантажні платформи, призначені для перевезення особового складу, озброєння з обслугами, різних матеріальних засобів або для буксирування озброєння і техніки, а також самоскиди та сідельні тягачі з вантажними напівпричепами. Розподіл вантажних автомобілів НГУ за марками наведено на рисунку 4.

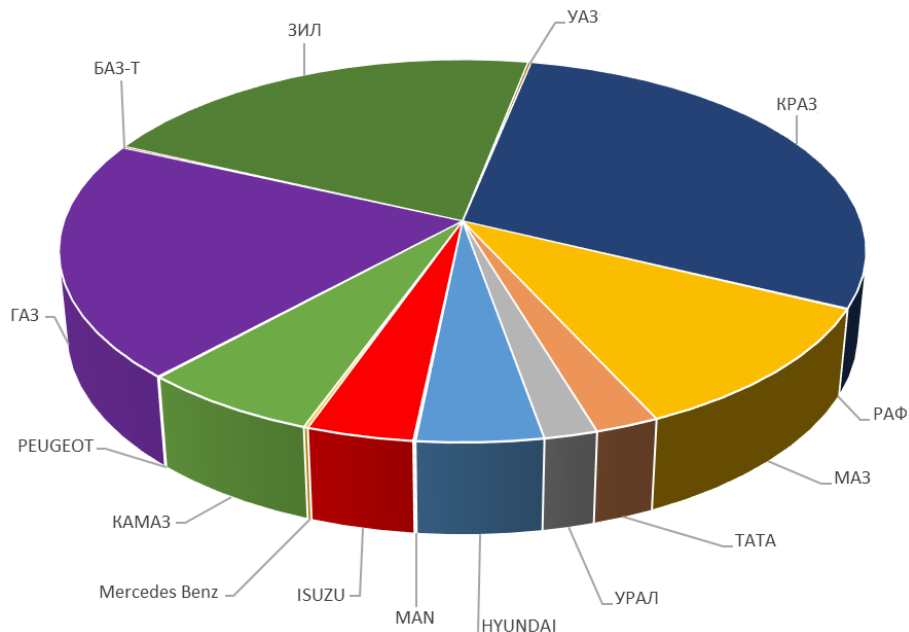

Рисунок 4 – Розподіл вантажних автомобілів НГУ за марками

До спеціальних належать автомобілі із встановленим (змонтованим) на них озброєнням, обладнанням або автомобілі пристосовані для перевезення осіб, що тримаються під вартою, певного вантажу і мають відповідні типи кузовів, а також санітарні машини, пасажирські, штабні та інші автобуси. Розподіл спеціальних автомобілів НГУ за призначенням показано на рисунку 5.

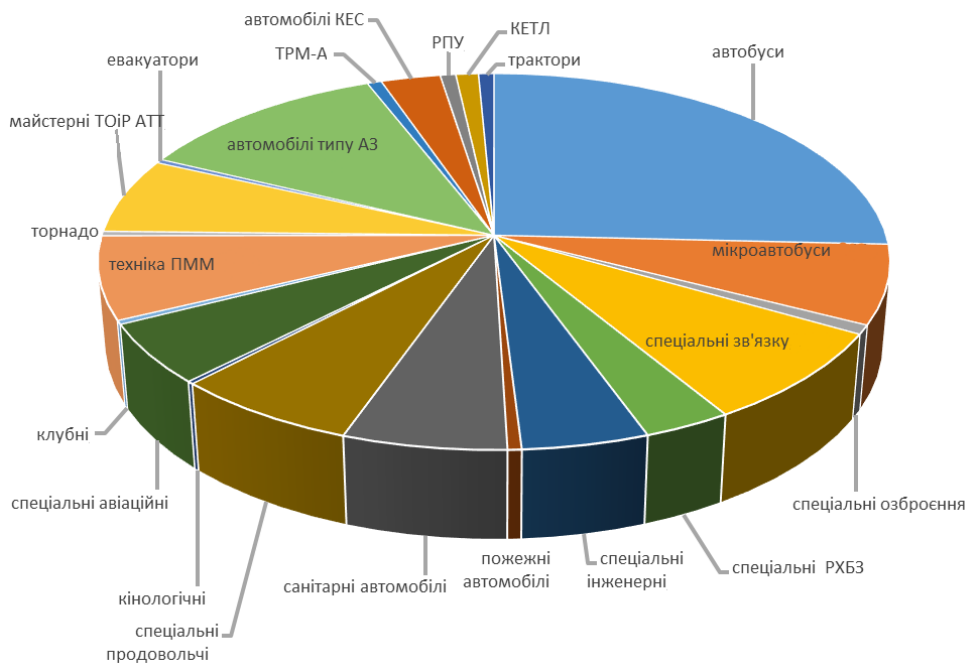

Рисунок 5 – Розподіл спеціальних автомобілів НГУ за призначенням

Згідно «Положення про організацію експлуатації бронетанкового озброєння та техніки, іншого майна номенклатури бронетанкової служби Національної гвардії України» [15] до бронетанкового озброєння відносяться – танки, бойові машини піхоти (БМП), бойові машини десантні (БМД), бронетранспортери (БТР), броньовані розвідувально-дозорні машини (БРДМ), бойові розвідувальні машини (БРМ), броньовані автомобілі (бойові броньовані колісні машини, які мають озброєння) та до бронетанкової техніки належать – броньовані ремонтно-евакуаційні машини (БРЕМ), танкові тягачі, рухомі засоби ремонту та обслуговування типу ТРМ, МТО, МЕС (танкоремонтні майстерні), мотоцикли, квадроцикли, а також бронетанкові базові машини (бази танків, БМП, гусеничних та колісних БТР, БРДМ, БА, спеціальні шасі, які використовуються для монтажу ОБТ).

У відповідності до [16] легка броньована машина забезпечує виконання широкого кола завдань й застосовується в різних військових операціях. Її особливістю є значне бронювання, яке захищає особовий склад від автоматичної зброї і здатне вберегти життя екіпажу після підриву техніки на міні або фугасі, що особливо важливо при використанні тактики «мінної війни».

При цьому характеристики бронетехніки від моменту появи до наших часів зазнали суттєвих змін. Протягом двадцятого сторіччя збройні протистояння велися переважно у формі загальновійськових боїв оперативного-стратегічного об'єднання військ. Характерною рисою таких протистоянь були чітко сформовані фронти (передні обернені до противника сторони бойового шикування військ), які чітко розмежовували протиборчі сторони. Саме на цій межі відбувалися бої, що характеризувалися високою інтенсивністю застосування потужних зразків зброї, з метою знищення, подавлення, виснаження противника та руйнування об'єктів [17].

Досвід війн та інших локальних конфліктів першої половини 20 століття призвів до необхідності оснащення мотопіхоти броньованими колісними машинами (БKM), що не поступаються за рухомістю і прохідністю танкам, які вони супроводжують та забезпечують ефективне застосування зброї десантом [18 – 20].

Нагальна потреба у значній кількості БKM підтверджується суттєвим зростанням виробництва та прийняття на озброєння таких машин протягом останніх років. Одним з чинників, що сприяв цьому, є початок збройної агресії РФ проти України [21].

Висновки. Таким чином, можна стверджувати, що Україна активно працює над розвитком своїх військових потужностей та поліпшенням своєї технічної бази, що забезпечує підвищення оснащення військ сучасною технікою. Однак, конкретну оцінку оснащення військовою технікою потрібно проводити на основі більш детальних даних. НГУ постійно оновлює свій парк техніки, щоб забезпечити ефективність виконання своїх завдань.

Отже, узагальнюючи, можна сказати, що НГУ має військову техніку, яка відповідає вимогам сучасних бойових дій. Тому важливо здійснювати постійне оновлення та модернізацію військової техніки для забезпечення національної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII // Відомості Верховної Ради, 2014, № 17, Ст.594.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради, 2015, № 40–41, Ст. 379.
3. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 27, Ст. 208.
4. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 27, Ст. 382.
5. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1998, № 35, Ст. 236.
6. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 25, Ст. 180.
7. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III // Відомості Верховної Ради України, 2000, № 23, Ст. 176.

8. Про затвердження категорій об'єктів державної форми власності та сфер державного регулювання, які підлягають охороні органами поліції охорони на договірних засадах: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 р. № 975. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/975-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.06.2020).

9. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.06.2020).

10. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV// Відомості Верховної Ради України, 2005, № 30, Ст.409.

11. Тимчасове положення про організацію служби спеціальних моторизованих військових частин міліції, військових частин спеціального призначення та підрозділів оперативного призначення внутрішніх військ МВС України : наказ МВС України від 05.07.2005 р. № 521.

12. Бойовий статут механізованих і танкових військ сухопутних військ збройних сил України (Частина II) : наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 № 605.

13. Наказ МФУ №330 від 8.12.2006 «Про затвердження змін до Роз'яснень щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету».

14. Наказ КНГУ №900 від 27.12.2016 «Про затвердження Порядку організації та експлуатації автомобільної техніки, іншого майна номенклатури автомобільної служби Національної гвардії України».

15. Наказ МВСУ №1313 від 19.12.2016 «Положення про організацію експлуатації бронетанкового озброєння та техніки, іншого майна номенклатури бронетанкової служби Національної гвардії України».

16. Галушко С.А. Военная техника для миротворческих операций. Время обновления парка / С.А. Галушко // Defense Express. – 2003. – №12. – С.18–24.

17. Фронты Великой Отечественной войны. URL: https://desenovskoe.ru/fronts_ww2/ (дата звернення 02.10.2023).

18. Історія та тенденції розвитку колісних броньованих бойових машин URL: <http://tst.stu.cn.ua/article/view/87751> (дата звернення 10.07.2022)],

19. Балахонцев Н., Медин А. Развитие форм и способов ведения военных действий в начале 21 век. Зарубежное военное обозрение, 2003. №4. С. 25-28,

20. Антонов А.С. и др. Армейские автомобили. Теория.– Москва: Военное издательство МО СССР, 1970. – 543 с.

21. Кайдалов Р.О. Оцінка зміни складу парку автомобілів та бойових машин Національної гвардії України та шляхи його удосконалення. Новітні технології – для захисту повітряного простору : тези доп. XI конф. Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків, 08–09 квітня 2015 року. Харків : ХУПС, 2015. С. 260–261,

Павлов Ярослав Володимирович - кандидат педагогічних наук, доцент; начальник факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, м. Харків, e-mail: nvsklyarov@ukr.net.

Yaroslav Pavlov - head of the Faculty of Logistics, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor; National Academy of the National Guard of Ukraine, Kharkiv, Ukraine; e-mail: nvsklyarov@ukr.net.